

## SPIS TREŚCI

|                                                                                                |           |
|------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| Wstęp .....                                                                                    | 5         |
| <b>Rozdział I. Trudne narodziny .....</b>                                                      | <b>7</b>  |
| 1. Rodowód Krzyża Virtuti Militari .....                                                       | 7         |
| 2. Ustanowienie Orderu Krzyża Wojskowego i pierwsze nadania za kampanię 1792 r. ....           | 12        |
| 3. Statut i kapituła orderu .....                                                              | 15        |
| 4. Konfederacja targowicka a Krzyż Wojskowy. Stosunek wojska do postanowień konfederacji ..... | 19        |
| 5. Sprawa orderu na sejmie grodzieńskim i likwidacja instytucji Orderu Krzyża Wojskowego ..... | 24        |
| <b>Rozdział II. W cieniu napoleońskich orłów .....</b>                                         | <b>30</b> |
| 1. Memoriał ks. Józefa i próba powołania kapituły .....                                        | 30        |
| 2. Dekret Fryderyka Augusta z 1807 r. i zasady nadawania orderów .....                         | 31        |
| 3. Nadania Orderów Wojskowych Księstwa Warszawskiego .....                                     | 34        |
| 4. Ordery Wojskowe i ich wykonawcy .....                                                       | 41        |
| <b>Rozdział III. Pod berłem króla i cara .....</b>                                             | <b>45</b> |
| 1. Przyjęcie Orderu Wojskowego Polskiego przez Aleksandra I .....                              | 45        |
| 2. Order Wojskowy Polski a Komisja Rządowa Wojny .....                                         | 46        |
| <b>Rozdział IV. Obok Orła znak Pogoni .....</b>                                                | <b>48</b> |
| 1. Krzyże Wojskowe Polskie w kampanii 1831 r. ....                                             | 48        |
| 2. Krzyże Wojskowe Polskie i ich wykonawcy .....                                               | 53        |
| 3. Korzyści materialne z tytułu odznaczenia orderem .....                                      | 55        |

|                                                                                                       |     |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| <b>Rozdział V. Pod dwugłowym orłem</b> .....                                                          | 57  |
| 1. Polska Odznaka Zaszczytna za Zasługi Wojenne w armii rosyjskiej .....                              | 57  |
| 2. Polska Odznaka Zaszczytna za Zasługi Wojenne i jej wykonawcy .....                                 | 60  |
| <b>Rozdział VI. Milcząca nieobecność</b> .....                                                        | 62  |
| 1. Emigracja a Polska Odznaka Zaszczytna .....                                                        | 62  |
| 2. Krzyż Wojskowy Polski na emigracji .....                                                           | 65  |
| <b>Rozdział VII. „Honor i Ojczyzna”</b> .....                                                         | 69  |
| 1. Trudne początki powtórnych narodzin .....                                                          | 69  |
| 2. Restytuowanie Orderu Wojskowego Virtuti Militari .....                                             | 71  |
| 3. Kapituła Orderu Wojskowego Virtuti Militari .....                                                  | 79  |
| 4. Prace nad Statutem Orderu Wojskowego Virtuti Militari .....                                        | 84  |
| 5. Przekształcenie Kapituły Tymczasowej w Kapitułę Stałą .....                                        | 88  |
| 6. Dalsze prace nad statutem i ustawą .....                                                           | 93  |
| 7. Biuro Kapituły Orderu Wojskowego Virtuti Militari .....                                            | 98  |
| 8. Próba zmiany ustawy i przystosowania jej do potrzeb nowej wojny .....                              | 99  |
| 9. Decorum Orderu Virtuti Militari .....                                                              | 100 |
| <b>Rozdział VIII. „Biuro Kapituły Orderu Wojskowego Virtuti Militari stwierdza”</b> .....             | 106 |
| 1. Nadania Orderu Wojskowego Virtuti Militari za kampanie wojenne lat 1914—1921 .....                 | 106 |
| 2. Nadania klas wyższych Orderu Virtuti Militari .....                                                | 117 |
| 3. Order Virtuti Militari na odznakach pułkowych i pamiątkowych Wojska Polskiego .....                | 122 |
| 4. Miejsce orderu w systemie orderowym II Rzeczypospolitej oraz stosunek odznaczonych do orderu ..... | 124 |
| <b>Rozdział IX. „W uznaniu wybitnych czynów bojowych i osobistego męstwa na polu chwały”</b> .....    | 128 |
| 1. Krzyż Virtuti Militari w czasie wojny obronnej Polski 1939 r. ....                                 | 128 |
| 2. Order Wojenny Virtuti Militari w Polskich Siłach Zbrojnych na Zachodzie .....                      | 132 |
| 3. Kapituła Orderu Wojennego Virtuti Militari i jej biuro .....                                       | 141 |
| 4. Nadania Krzyży Virtuti Militari w Związku Walki Zbrojnej — Armii Krajowej .....                    | 145 |
| 5. Krzyż Virtuti Militari w ludowym Wojsku Polskim .....                                              | 148 |
| Aneksy .....                                                                                          | 155 |
| Bibliografia .....                                                                                    | 178 |
| Indeks nazwisk .....                                                                                  | 185 |
| Indeks nazw geograficznych .....                                                                      | 196 |
| Wykaz ilustracji .....                                                                                | 199 |